

طراحی و ساخت آنتن جدید تک قطبی برجکی شکل با تغذیه موجبر مسطح برای کاربردهای UWB

حامد عبدی

دانشکده فنی مهندسی

گروه مهندسی برق

اسفند 1388

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

اساتید راهنما:

دکتر جواد نوری نیا

دکتر چنگیز قبادی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلنَّبِيِّ
فَعَدُوًّا لِلَّهِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ عَدَاوَةُ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
يَكُونُونَ عَدُوًّا لِلْكَافِرِينَ

پایان نامه محمد محمدی به تاریخ ۸۸/۱۰/۱۱ شماره ۳ - مورد پذیرش هیات محترم
دوران نارتیکس ۱۱۱ و نمره ۱۷ قرار گرفت.

دوره
شماره

۱ - استاد راهنما و رئیس هیئت داوران: دکتر سوزی نیا و دکتر مناوی

۲ - استاد مشاور:

۳ - داور خارجی: دکتر چول امیرا

۴ - داور داخلی: دکتر آرژمن

۵ - نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر سوزی نیا

تقدیم به

همسرم، غنچه های باغچه زندگانیم میدیا

وهیمن، پدرم، مادرم، خواهرم و برادرانم که همواره

مشوق و پشتیبان من بوده اند.

تقدیر و تشکر

خدا را شاکرم که شروع، اجرا و خاتمه این پروژه توفیقی از جانب اوست. جا دارد در این مقال از زحمات و راهنماییهای بی شائبه اساتید راهنما، جناب آقای دکتر نوری نیاو جناب آقای دکتر قبادی، اساتید دوره کارشناسی ارشد جناب آقای دکتر آذرمنش و دوست ارجمندم آقای مهندس رضا خلیل پورسپاسگزار می نمایم.

نویسنده مراتب تشکر و قدر دانی خود را از مرکز تحقیقات مخابرات ایران بدلیل حمایت مالی پروژه، انجام تستهای پارامتری و نیز استفاده از آزمایشگاه آنتن آن مرکز جهت انجام تستهای میدانی اعلام می دارد.

فهرست مطالب

1.....	فصل اول: آنتن های میکرواستریپ
1-1-1.....	1-1 مقدمه
3.....	1-1-1 مشخصات یک آنتن میکرواستریپ
6.....	2-1-1 روشهای تغذیه
7.....	1-2-1-1 تغذیه خط میکرواستریپ
7.....	2-2-1-1 تغذیه کوکسیال
8.....	3-2-1-1 تغذیه تزویج صفحه ای
9.....	4-2-1-1 تغذیه تزویج مجاورتی
10.....	3-1-1 روشهای تحلیل
10.....	1-3-1-1 مدل خط انتقال
14.....	2-3-1-1 مدل محفظه
17.....	1-2-3-1-1 امواج سطحی
17.....	2-2-3-1-1 ضریب کیفیت، پهنای باند و راندمان
19.....	3-3-1-1 حل تمام موج روش لحظه ای
22.....	2-1 چند روش کاهش اندازه آنتنهای میکرواستریپی
28.....	3-1 پارامترهای موثر در طراحی آنتن میکرواستریپ
35.....	4-1 تاثیر زمین محدود
35.....	5-1 تلورانس در تحلیل آنتن های میکرواستریپ مستطیلی
36.....	6-1 آنتنهای تک قطبی میکرواستریپی
41.....	7-1 موجبر مسطح
42.....	1-7-1 امیدانس مشخصه
45.....	2-7-1 افتهای تشعشی

46.....	3-7-1 مدلهای CAD برای المانها و فواصل CPW
46.....	1-3-7-1 مقدمه
46.....	2-3-7-1 مدار اتصال کوتاه CPW
48.....	3-3-7-1 مدار باز CPW
49.....	4-3-7-1 سری gap
51.....	5-3-7-1 المان CPW تزویج شده با انتهای اتصال کوتاه متقارن
52.....	1-5-3-7-1 اندوکتانس موازی L_p
52.....	2-5-3-7-1 اندوکتانس سری L_s
53.....	6-3-7-1 نتایج
53.....	8-1 آنتنهای چند بانده

55..... فصل 2 : فناوری پهنای باند خیلی وسیع (UWB)

55.....	1-2 چکیده
55.....	1-1-2 مقدمه
56.....	2-1-2 مرور حالت صنعتی
58.....	3-1-2 انگیزه
58.....	2-2 فناوریهای UWB
62.....	1-2-2 مقدمه
63.....	2-2-2 طرح مدلاسیون سیگنال
63.....	PAM 1-2-2-2
64.....	PPM 2-2-2-2
65.....	BPSK 3-2-2-2
65.....	3-2-2 تعیین باند
67.....	4-2-2 مزایای و معایب UWB
77.....	5-2-2 انتشار مقررات (آیین نامه)

77.....	1-5-2-2 قواعد FCC در ایالات متحده
81.....	6-2-2 استانداردهای UWB
84.....	7-2-2 کاربردهای UWB
87.....	8-2-2 خلاصه
88.....	3-2 تئوری آنتن
88.....	1-3-2 تعریف آنتن
88.....	2-3-2 پارامترهای مهم آنتن
89.....	1-2-3-2 پهنای باند فرکانسی
89.....	2-2-3-2 پترن تشعشعی
90.....	3-2-3-2 سمتگرایی و بهره
91.....	4-2-3-2 مقاومت تشعشعی
92.....	3-3-2 ملزومات آنتنهای UWB
93.....	4-3-2 راههای دستیابی به پهنای باند کاری وسیع
93.....	1-4-3-2 آنتنهای تشدید (آنتنهای رزنانسی)
93.....	1-1-4-3-2 پهنای باند و ضریب کیفیت
94.....	2-1-4-3-2 محدودیتهای اساسی برای آنتنهای با اندازه الکتریکی کوچک
95.....	2-4-3-2 نوع همپوشانی رزنانس آنتنها
97.....	3-4-3-2 آنتن تک قطبی سیمی مستقیم (با سیم کلفت)
99.....	5-3-2 خلاصه
99.....	4-2 آنتن تک قطبی دیسک برای کاربردهای UWB
99.....	1-4-2 مقدمه
100.....	2-4-2 تک قطبی دیسک تغذیه شده با موجبر سطح
100.....	1-2-4-2 طراحی آنتن و کارایی
104.....	2-2-4-2 خواص آنتن

110..... 3-2-4-2 پارامترهای طراحی

113..... 4-2-4-2 اساس کار.....

114..... 3-4-2 خلاصه

115..... فصل 3 : مروری بر چند آنتن ارائه شده.....

1-3 طراحی یک آنتن تک قطبی مسطح دارای چاک با تغذیه موجبر مسطح برای عملکرد چند

115..... بانده با استفاده از یک الگوریتم ژنتیک

117..... 2-3 آنتن تک قطبی دوبانده شکل تغذیه شده با موجبر مسطح برای کاربرد $WLAN$ 2.4/5.2GHz

3-3 آنتن تک قطبی با تغذیه موجبر مسطح با دو L معکوس دوفرکانسی باندوسیع برای

119..... کاربردهای $WLAN$

122..... 4-3 یک آنتن پایونی مسطح بارگذاری شده با $Slot$ و دارای پیچ برای کاربرد پهنای باند گسترده

125..... 5-3 آنتن UWB با شیار پایونی برای سیستمهای ارتباطات بی سیم.....

فصل 4: طراحی و ساخت آنتن جدید تک قطبی برجکی شکل با تغذیه

130..... موجبر مسطح برای کاربردهای UWB

130..... 1-4 خلاصه.....

130..... 2-4 مقدمه

131..... 3-4 روش طراحی آنتن.....

135..... 4-4 ساختار آنتن.....

136..... 5-4 نتایج طراحی و بحث.....

141..... 6-4 نتیجه گیری و پیشنهادات برای ادامه کار.....

142 مراجع.....

فهرست جدولها

- جدول 1-1 افزایش طول موثر برای موجبر مسطح با انتهای اتصال کوتاه شده $h = 635mm, e_r = 9.7$ 47
- جدول 1-2 مقایسه سرعت UWB با استانداردهای سیمی و بی سیم دیگر 68
- جدول 2-2 محدودیتهای انتشار FCC برای سیستمهای دستی و مورد استفاده در محیطهای سر بسته 78
- جدول 3-2 باند UWB پیشنهادی در جهان 83
- جدول 4-2 پارامترهای طراحی بهینه شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح و ارتباط
بین قطر و اولین رزونانس 113
- جدول 1-3 پارامترهای آنتن (بر حسب میلیمتر) 118
- جدول 2-3 آنتن پایونی مسطح بارگذاری شده با Slot و دارای پخ 123
- جدول 1-4 ابعاد آنتن پیشنهادی (بر حسب میلیمتر) 135

فهرست اشکال

- شکل 1-1 ساختار یک آنتن پچ میکرواستریپی 4
- شکل 2-1 شکل‌های متداول المانهای پچ میکرواستریپ 6
- شکل 3-1 تغذیه پروب آنتن پچ میکرواستریپی مستطیلی 7
- شکل 4-1 تغذیه از طریق تزویج روزنه 8
- شکل 5-1 تغذیه از طریق تزویج مجاورتی 9
- شکل 6-1 خط میکرواستریپ 11
- شکل 7-1 خطوط میدان الکتریکی 11
- شکل 8-1 آنتن پچ میکرواستریپی 12
- شکل 9-1 نمای بالایی آنتن 13
- شکل 10-1 نمای جانبی آنتن 13
- شکل 11-1 توزیع بار و ایجاد چگالی جریان روی میکرواستریپ 15
- شکل 12-1 نمونه هایی از اعمال اتصال کوتاه بر روی آنتنهایی با زیرلایه نازک برای کوچک سازی آنتن 24
- شکل 13-1 ایجاد شکاف در صفحه تشعشعی آنتن 24
- شکل 14-1 ایجاد شکاف در صفحه زمین 25
- شکل 15-1 هندسه آنتن (*PIL*) 25
- شکل 16-1 هندسه آنتن *U* شکل معکوس با تغذیه تزویج روزنه *H* 26
- شکل 17-1 آنتن پچ بارگذاری شده با دیودهای ورکتور 27
- شکل 18-1 آنتن پچ بارگذاری شده با دسته های فلزی 27
- شکل 19-1 آنتن پچ با گوشه های پخ 27
- شکل 20-1 ساختار آنتن پچ با چیدمان لایه های قرارگرفته روی هم 28
- شکل 21-1 ساختار آنتن پچ اتصال کوتاه تا شده 28

شکل 1-22 (الف) آنتن مایکرواستریپی معلق در هوا (ب) آنتن تک قطبی مسطح (ج) آنتن مایکرواستریپی

- 37..... تغییر داده شده با تغذیه جانبی
- شکل 1-23 اشکال آنتنهای تک قطبی مسطح با ساختارهای تغذیه تفاوت 39.....
- شکل 1-24 تغییرات طول P با تغییر فرکانس لبه ی پایین باند در آنتنهای تک قطبی $PCMA$ و $PEMA$... 40.....
- شکل 1-25 چاک و شکاف در پیچ 41.....
- شکل 1-26 موجبر مسطح 41.....
- شکل 1-27 تغییر حالت جزء به جزء موجبر مسطح (الف) صفحه Z (ب) صفحه Z_1 42.....
- شکل 1-28 امپدانس مشخصه Z_0 موجبر مسطح بعنوان تابعی از نسبت $\frac{a_1}{b_1}$ با پارامتر ثابت دی الکتریک نسبی e_r 44.....
- شکل 1-29 مدار اتصال کوتاه موجبر مسطح 46.....
- شکل 1-30 مدار باز موجبر مسطح 48.....
- شکل 1-31 المان gap سری متقارن موجبر مسطح و مدار معادلش 49.....
- شکل 1-32 المان CPW تزویج شده با انتهای اتصال کوتاه متقارن 51.....
- شکل 2-1 مقایسه پهنای باند نسبی..... 60.....
- شکل 2-2 مقایسه حوزه زمان و فرکانس دو سیگنال سینوسی و پالسی 60.....
- شکل 2-3 نحوه تغییر طیف دامنه فرکانسی با طول موج سینوسی 61.....
- شکل 2-4 پالس گوسی و مشتقات مرتبه اول و دوم آن 61.....
- شکل 2-5 سیستم UWB و سیستم باند باریک موجود و تداخل آنها 62.....
- شکل 2-6 مدلاسیون PAM 63.....
- شکل 2-7 مدلاسیون PPM 64.....
- شکل 2-8 مدلاسیون $BPSK$ 65.....
- شکل 2-9 مفهوم جهش زمانی 66.....
- شکل 2-10 مفهوم جهش فرکانسی 66.....
- شکل 2-11 رابطه ظرفیت کانال با SNR 68.....

- شکل 2-12 انتشار انرژی فرستنده ارتباطات باند خیلی وسیع در عرض طیف فرکانسی وسیع (برگرفته از [7]) 69
- شکل 2-13 نمونه ای از یک جمع کننده 70
- شکل 2-14 ساختار نمونه برداری از خروجی ها برای انجام عمل جمع کنندگی 70
- شکل 2-15 سیگنال چند مسیره 71
- شکل 2-16 ساختار نمونه گیرنده سوپر هتروداین مورد استفاده در سیستمهای باند باریک 71
- شکل 2-17 گیرنده هتروداین دیجیتال (راست) و تبدیل مستقیم به باند پایه باند RF در تنها یک تراشه (چپ) 72
- شکل 2-18 ارسال باند پایه در تنها یک تراشه 72
- شکل 2-19 تداخل سیستم باند باریک با سیستم UWB 72
- شکل 2-20 بررسی تضعیف سیگنالهای رادیویی توسط مواد مختلف بعنوان تابعی از فرکانس 73
- شکل 2-21 نمونه پاسخ چند مسیره به پالس UWB 74
- شکل 2-22 نمونه ای از توزیع AOA 75
- شکل 2-23 طیف شانه ای در اثر ارسال پالسها در فواصل زمانی مساوی 76
- شکل 2-24 ارسال طیف با فواصل زمانی تصادفی 76
- شکل 2-25 مدل $time-hopping$ ساده 76
- شکل 2-26 ماسکهای انتشار FCC برای محیطهای سربسته و باز 79
- شکل 2-27 ماسک قطاعی پیشنهادی FCC 80
- شکل 2-28 ماسک قطاعی پیشنهادی در آسیا 81
- شکل 2-29 مثالی از طیف انتشار رشته مستقیم 82
- شکل 2-30 (الف) روش چند حامله متداول در مقابل (ب) روش $OFDM$ 83
- شکل 2-31 طرح باند برای سیستم $OFDM UWB$ 84
- شکل 2-32 آنتن بعنوان یک وسیله انتقال 88
- شکل 2-33 مدار معادل آنتن 91
- شکل 2-34 آنتن در داخل کره ای به شعاع r 94
- شکل 2-35 ضریب کیفیت آنتن بر حسب kr 95

- شکل 2-36 هندسه آنتن پچ اتصال کوتاه شده با چیدمان لایه های قرار گرفته رویهم (برگرفته از [21]) 96
- شکل 2-37 منحنی تلفات بازگشتی اندازه گیری شده آنتن وصله اتصال کوتاه شده با چیدمان لایه ای 96
- شکل 2-38 هندسه تک قطبی سیمی مستقیم 97
- شکل 2-39 آنتنهای تک قطبی صفحه ای با ترکیبهای مختلف 98
- شکل 2-40 دو قطبیهای UWB با ترکیب بندیهای مختلف 99
- شکل 2-41 هندسه آنتن تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح 100
- شکل 2-42 عکس تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با $r = 12.5mm$ ، $h = 0.3mm$ ،
 $L = 10mm$ و $W = 47mm$ 101
- شکل 2-43 منحنی تلفات بازگشتی اندازه گیری شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با
 $r = 12.5mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $L = 10mm$ و $W = 47mm$ 102
- شکل 2-44 پترنهای تشعشعی اندازه گیری شده (خطوط پیوسته) و شبیه سازی شده (خطوط نقطه چین)
تک قطبی دایروی با تغذیه موجبر مسطح در $3GHz$ 102
- شکل 2-45 پترنهای تشعشعی اندازه گیری شده (خطوط پیوسته) و شبیه سازی شده (خطوط نقطه چین)
تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح در $5.6GHz$ 103
- شکل 2-46 پترنهای تشعشعی اندازه گیری شده (خطوط پیوسته) و شبیه سازی شده (خطوط نقطه چین)
تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح در $7.8GHz$ 103
- شکل 2-47 پترنهای تشعشعی اندازه گیری شده (خطوط پیوسته) و شبیه سازی شده (خطوط نقطه چین)
تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح در $11GHz$ 103
- شکل 2-48 منحنی تلفات بازگشتی شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با
 $r = 12.5mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $L = 10mm$ و $W = 47mm$ 105
- شکل 2-49 منحنی امپدانس ورودی شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با
 $r = 12.5mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $L = 10mm$ و $W = 47mm$ 105
- شکل 2-50 نمودار اسمیت شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با
 $r = 12.5mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $L = 10mm$ و $W = 47mm$ 106

شکل 2-51 توزیعهای جریان شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با

107..... $W = 47mm$ و $L = 10mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $r = 12.5mm$

شکل 2-52 پترنهای تشعشعی سه بعدی شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح با

108..... $W = 47mm$ و $L = 10mm$ ، $h = 0.3mm$ ، $r = 12.5mm$

شکل 2-53 توزیعهای میدان مغناطیسی شبیه سازی شده در امتداد لبه نیم دیسک

109..... D (پایین تا بالا: $D = 0 \sim 39mm$) با فازهای مختلف در هر رزنانس

شکل 2-54 منحنیهای تلفات بازگشتی شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح

110..... برای gap های تغذیه مختلف با $W = 47mm$ و $L = 10mm$ ، $r = 12.5mm$

شکل 2-55 منحنیهای تلفات بازگشتی شبیه سازی شده تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح برای

111..... عرضهای مختلف صفحه زمین مختلف با $h = 0.3mm$ و $L = 10mm$ ، $r = 12.5mm$

شکل 2-56 منحنیهای تلفات بازگشتی شبیه سازی شده شعاعهای مختلف دیسک در طراحیهای بهینه

شکل 2-57 اساس کار تک قطبی دیسک دایروی با تغذیه موجبر مسطح ..

شکل 3-1 هندسه آنتن تک قطبی مسطح دارای چاک تغذیه شده با موجبر مسطح برای عملکردهای چند بانده

شکل 3-2 تلفات بازگشتی اندازه گیری شده و شبیه سازی شده برحسب فرکانس

(i) تلفات بازگشتی اندازه گیری شده برای آنتن پیشنهادی دارای چاک

(ii) تلفات بازگشتی شبیه سازی شده برای آنتن پیشنهادی دارای چاک

116..... (iii) تلفات بازگشتی شبیه سازی شده برای آنتن پیشنهادی بدون چاک

شکل 3-3 ترکیب بندی آنتن تک قطبی دو بانده G شکل تغذیه شده با موجبر مسطح

شکل 3-4 تلفات بازگشتی اندازه گیری و شبیه سازی آنتن پیشنهادی بر حسب فرکانس:

119..... $l = 10mm$ ، $s = 3mm$ ، $l_{w_f} = 4.75$ ، $W_g = 5mm$ ، $L_g = 1075mm$ ، $g = 1.35mm$ ، $h = 4.69mm$

شکل 3-5 هندسه آنتن تک قطبی مسطح به شکل دو L معکوس با تغذیه موجبر مسطح

شکل 3-6 منحنی تلفات بازگشتی اندازه گیری شده برای آنتن تک قطبی مسطح به شکل دو L معکوس با

تغذیه موجبر مسطح با:

$L = 22.4mm$ ، $W = 16.44mm$ ، $L_g = 18.9mm$ ، $W_g = 10.8mm$ ، $w_f = 3mm$ ، $w_1 = 9.5mm$ ، $l_1 = 3.35mm$

121..... $w_2 = 7.95mm$ ، $l_2 = 7.05mm$ ، $l_3 = 9.66mm$ ، $d = 2mm$ ، $s = 1.93mm$ ، $h = 1.6mm$ ، $e_r = 4.4$

- شکل 3-7 هندسه آنتن پایونی مسطح بارگذاری شده با Slot و دارای پنج 122
- شکل 3-8 ساختارهای مختلف آنتن (الف) نمونه I (ب) نمونه II (ج) نمونه III (د) آنتن پیشنهادی 123
- شکل 3-9 منحنی تلفات بازگشتی شبیه سازی و اندازه گیری شده 124
- شکل 3-10 ترکیب بندیهای آنتن پیشنهادی (الف) بدون گوشه های گرد و قطاعهای کوچک (ب) بدون گوشه های گرد (ج) با گوشه های گرد و دو قطاع کوچک 125
- شکل 3-11 پارامترهای S_{11} بازای مقادیر مختلف r_2 126
- شکل 3-12 پارامترهای S_{11} بازای مقادیر مختلف r_1 127
- شکل 3-13 توزیع جریان با و بدون قطاعهای کوچک و گوشه های گرد 127
- شکل 3-14 اختلاف پهنای باند قبل و بعد از اتصالات gap های تغذیه و شکافها با بکارگیری گوشه های گرد 128
- شکل 3-15 S_{11} اندازه گیری شده و شبیه سازی شده 128
- شکل 4-1 آنتن شکافدار پایونی شکل با تغذیه موجبر مسطح 132
- شکل 4-2 منحنی تلفات بازگشتی ساختارهای مختلف آنتن با اضافه کردن نوار هادی مستطیلی و شیار مستطیلی 133
- شکل 4-3 ساختارهای مختلف آنتن (الف) آنتن با صفحه زمین همسطح مستطیلی و فاصله هوایی ثابت g_1 (ب) تغییر عرض فاصله هوایی (ج) برش در صفحه زمین (د) برش در صفحه زمین و تغییر عرض فاصله هوایی 134
- شکل 4-4 بررسی تاثیر برش در صفحه زمین همسطح و تغییر در عرض gap روی منحنی تلفات بازگشتی 134
- شکل 4-5 (الف) ترکیب بندی آنتن پیشنهادی (ب) عکس آنتن ساخته شده 135
- شکل 4-6 افت تلفات بازگشتی شبیه سازی (خط نقطه چین) و اندازه گیری شده (خط پیوسته) آنتن پیشنهادی 136
- شکل 4-7 پترنهای تشعشی هم پلاریزه (خط پیوسته) و پلاریزاسیون متقاطع (خط نقطه چین) شبیه سازی شده 137
- آنتن پیشنهادی در صفحه $H (q = 90^\circ)$ 137
- شکل 4-8 پترنهای تشعشی هم پلاریزه (خط پیوسته) و پلاریزاسیون متقاطع (خط نقطه چین) شبیه سازی شده 137
- آنتن پیشنهادی در صفحه $E (\Phi = 90^\circ)$ 137
- شکل 4-9 پترنهای تشعشی هم پلاریزه (خط پیوسته) و پلاریزاسیون متقاطع (خط نقطه چین) اندازه گیری شده 137
- آنتن پیشنهادی در صفحه $H (q = 90^\circ)$ 138
- شکل 4-10 پترنهای تشعشی هم پلاریزه (خط پیوسته) و پلاریزاسیون متقاطع (خط نقطه چین) اندازه گیری شده 138

- 138..... آنتن پیشنهادی در صفحه E ($\Phi = 90^\circ$) ...
- 139..... شکل 4-11 توزیع برداری جریان سطحی آنتن پیشنهادی در فرکانس $5GHz$
- 139..... شکل 4-12 توزیع برداری جریان سطحی آنتن پیشنهادی در فرکانس $9GHz$
- 139 شکل 4-13 توزیع برداری جریان سطحی آنتن پیشنهادی در فرکانس $11GHz$
- 140 شکل 4-14 توزیع برداری جریان سطحی آنتن پیشنهادی در فرکانس $15.3GHz$
- 140..... شکل 4-15 بهره ماکزیمم آنتن پیشنهادی برحسب فرکانس در عرض باند

چکیده اخیراً رشد چشمگیر فعالیتهای تحقیقاتی در زمینه آنتنهای *UWB* برای سیستمهای ارتباطات سیار را شاهد

هستیم که این امر بخاطر مزایای بالقوه‌ای شامل نرخ دیتای بالا و چگالی انرژی پایین است. در این پایان نامه پس از مروری گذرا بر آنتنهای مایکرواستریپی و *UWB*، یک آنتن تک‌قطبی مسطح برجکی شکل جدید با تغذیه موجبر مسطح، مناسب برای کاربردهای *UWB* ارائه میشود. آنتن پیشنهادی شبیه به آنتن شیاردار پایبونی شکل با آنتنهای باز است. روشهایی نظیر برش دادن صفحه زمین همسطح و پیچ، ایجاد چاک مستطیلی مناسب به پیچ و نیز اضافه کردن نوارهای هادی مستطیلی به شیاردار پایبونی شکل برای افزایش پهنای باند امپدانسی بکار گرفته شده است. شبیه‌سازی با نرم‌افزار *HFSS* که بر مبنای روش المان محدود است انجام شده است. طرح اولیه یک آنتن شیاردار پایبونی بود که با نرم‌افزار شبیه‌سازی استفاده از روش سیمی و خطا تغییر داده شد. این آنتن دارای باندی به عرض 17.3GHz از 2.6GHz تا 19.9GHz میباشد و باند *UWB* را که طبق تعریف *FCC* از 3.1GHz تا 10.6GHz میباشد بطور کامل پوشش می‌دهد. پترنهای تشعشعی مشابه آنتنهای تک‌قطبی، همه‌جهته و مناسب برای ارتباطات سیار است. تغییرات بهره ماکزیمم آنتن در عرض باند از 5.4GHz تا 19.9GHz در حدود 3dB است. علاوه بر این، این آنتن مزیت‌های آسانی ساخت و اندازه نسبتاً کوچک $36 \times 25 \times 1.6\text{mm}^3$ را دارد.

1 آنتنهای میکرواستریپ¹

1-1 مقدمه

در این فصل بخشهایی از مباحث آنتنهای میکرواستریپ که به موضوع آنتن ارایه شده مربوط میشود به طور مختصر بحث خواهد شد. استفاده از آنتنهای پچ میکرواستریپی با توجه به ساختار کم حجمش برای کاربردهای بی سیم در حال افزایش است. در هواپیماهای پیشرفته، فضاپیماها، کاربرد های موشکی و ماهواره ها، جاییکه محدودیتهایی نظیر اندازه، ابعاد، وزن، هزینه، کارایی، سهولت نصب و فرم آیرودینامیکی وجود دارد اغلب آنتن هایی با فرم سبک و مسطح مورد نیاز است. در حال حاضر کاربرد های دولتی و تجاری بیشمار دیگری نیز نظیر رادیو سیار، موبایل و مخابرات بی سیم وجود دارد که همگی خصوصیات مشابهی را در مورد آنتن طلب می کنند. برای پاسخگویی به این نیازها آنتن های میکرواستریپ می تواند مورد استفاده قرار گیرد [1-11]. آنتنهای میکرواستریپ دارای عملکرد خوبی در فرکانسهای بین 100MHz تا 50GHz می باشند. این آنتنها مزیت های زیادی نسبت به آنتنهای مایکروویوی متداول دارند. تعدادی از مزیت های اساسی آنها در پایین می آید:

- فرم سبک، وزن کم
- ترکیب مسطح با حجم کوچک که می تواند به آسانی با هر سطح میزبانی تطبیق شود شکل پذیر بصورت سطوح صفحه ای و غیر صفحه ای هستند
- ساده با هزینه ساخت کم، بنابراین می تواند با کیفیت بالا ساخته شود (برای چاپ از تکنولوژی چاپ برد بهره می گیرند و پس از نصب روی سطوح سفت و محکم استحکام مکانیکی خوبی دارند).
- باریک بودن (ضخامت کم)، استفاده در هواپیما و فضاپیما (بعلت عدم تاثیر بر شرایط *Aerodynamic*)
- به آسانی بر روی موشکها نصب می شود.
- دارای پلاریزاسیون متقاطع کم می باشد.
- پلاریزاسیون خطی را بخوبی پلاریزاسیون دایروی پشتیبانی می کند. با تغییر تغذیه می توان پلاریزاسیون دایروی (راستگرد و چپگرد) و خطی تولید کرد.
- اتصال آسان به مدارات مجتمع مایکروویو² (قابلیت اتصال به عناصر حالت جامد مثل نوسانسازها، تقویت کننده ها و تضعیف کننده ها را دارد).

¹ Microstrip

² (MMIC) Monolithic microwave integrated circuit

- دارای خاصیت چند بانندی یا عملکرد دو یا سه فرکانسه (هنگامی که شکل خاص پچ (وصله یا صفحه تشعشعی)¹ و مد² فعالیت در آنتن مورد نظر انتخاب می شود، از نظر فرکانس رزنانس، پلاریزاسیون، پترن و امپدانس دارای تنوع می باشد).
- خط تغذیه و شبکه تطبیق به همراه آنتن ساخته می شود.

در آنتن های میکرواستریپ بعلاوه با اضافه کردن بار مابین پچ و صفحه زمین، نظیر پین یا دیود وارکتور، المانهایی تطبیق پذیر با فرکانس رزنانس، پلاریزاسیون، امپدانس و پترن متغیر می توان طراحی کرد [12-14].

آنتنهای پچ میکرواستریپی در مقایسه با آنتنهای متداول معایبی دارد بعضی از معایب اساسی عبارتند از:

- باریک بودن پهنای باند
- راندمان پایین
- بهره کم (پایین بودن گین)
- تشعشع از انتهای ضعیف بجز در مورد آنتنهای شکافدار تدریجی
- اکثر آنتنهای میکرواستریپ به صورت یکطرفه تشعشع می کنند.
- توان کم (قابلیت جابجایی توان پایین)
- خلوص پلاریزاسیون ضعیف
- قابلیت اسکن ضعیف
- تشعشعات ناخواسته و نا مطلوب مربوط به قسمت تغذیه آنتن (ایزولاسیون خوبی بین تغذیه و آنتن وجود ندارد).
- تلفات زیاد
- امکان تحریک موجهای سطحی وجود دارد

به دلیل مزایایی که آنتن های میکرواستریپ دارند و با مرتفع شدن مشکلات استفاده از این گونه آنتنها نظیر عدم وجود عناصر دی الکتریک با ثابت دی الکتریک مناسب و پایین بودن دقت ساخت، به تدریج کاربردهای زیادی در مخابرات و ارتباط ماهواره ای و شخصی مانند تلفنهای همراه پیدا کرد. بعضی از این کاربردها عبارتند از:

- ارتباط ماهواره ای
- رادارها
- ارتفاع سنجی

۱ patch
۲ mode